

Briselē, 2023. gada 17. novembrī
(OR. en)

15524/23

COH 87

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	2014.–2020. gada plānošanas perioda slēgšana = viedokļu apmaiņa

Par kohēzijas politiku atbildīgie ministri tiek aicināti Vispārējo lietu padomes sanāksmē, kas notiks 30. novembrī un būs veltīta kohēzijas politikai, apspriest, pamatojoties uz prezidentvalsts dokumentu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, instrumentus, ko var izstrādāt, lai nodrošinātu kohēzijas politikas fondu maksimālu apguvi, ņemot vērā paredzamo 2014.–2020. gada perioda slēgšanu.

Informatīvs dokuments

Vispārējo lietu padomei, kas veltīta kohēzijas politikai

“2014.–2020. gada plānošanas perioda slēgšana”

Pašlaik mēs esam 2014.–2020. gada perioda slēgšanas procesa pēdējā posmā, un 2023. gada 31. decembris ir izdevumu attiecināmības pēdējās dienas, savukārt 2024. gada 30. jūnijs – pēdējā dienas izdevumu apliecināšanai un deklarēšanai. Saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem **2023. gada 31. oktobrī izpildes līmenis ES27 kopumā bija 84 %, kas ietver tikai dalībvalstu jau deklarētos izdevumus** (nevis to faktiskos un pārbaudītos izdevumus).

Tā kā ir svarīgi apgūt visus resursus, kas dalībvalstīm piešķirti, lai varētu īstenot Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ESI fondus, tostarp: Eiropas Reģionālās attīstības fondu – ERAF, Eiropas Sociālo fondu – ESF, Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu – EJZF un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai – ELFLA) un ņemot vērā to ietekmi uz sākotnējo un Līgumos nostiprināto mērķi, proti, panākt līdzsvarotu un harmonisku ES attīstību, **ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka slēgšanas process notiek ar visaugstākās kvalitātes garantijām**, jo īpaši, analizējot būtisko ārējo ietekmi, kāda bijusi 2014.–2020. gada plānošanas periodā.

Šajā sakarā tādiem notikumiem kā **Covid pandēmija un karš Ukrainā ir bijusi liela ietekme uz Eiropas fondu īstenošanas tempu visās dalībvalstīs**, ņemot vērā no ESI fondiem finansēto svarīgāko investīciju projektu sarežģītību un grafiku. Turklāt **REACT-EU iniciatīvas uzsākšanai**, kuras konkrētais mērķis ir nodrošināt papildu resursus un atbilstošu satvaru, ar ko kompensēt šo notikumu ietekmi uz Eiropas ekonomiku, ir dots **īsāks īstenošanas laiks**.

Šajā sakarā ir ieviesti vēl vairāki tiesību aktu grozījumi, lai mazinātu šo krīžu sociālo un ekonomisko ietekmi. Šie grozījumi ietvēra vairākus noteikumus par priekšfinansējumu, līdzfinansējumu, paplašinātu attiecināmību vai lielāku elastību, kas bija konkrēti paredzēti, lai atvieglotu fondu īstenošanu.

Līdz ar to mēs esam situācijā, kurā ir ieteicams **vēl vairāk uzlabot Eiropas fondu pārvaldības noteikumus, jo īpaši pagarināt termiņu, kurā var iesniegt pēdējo starpposma maksājuma pieprasījumu (t. i., sertifikācijas periods dalībvalstīs).** Tas uzlabotu pārvaldību un palīdzētu palielināt ESI fondu resursu apguvi, dodot vairāk laika plānošanas perioda slēgšanai.

Visbeidzot, ir jāatgādina, ka ievērojamas ESI fondu īstenošanas daļas koncentrēšana uz plānošanas perioda pēdējo daļu jau ir notikusi dažādos plānošanas periodos. Tas liecina, ka līdztekus citām reformām ir jāpadara elastīgāki Eiropas kohēzijas politikas pārvaldības procesi.

Šajā kontekstā mēs vēlētos izmantot šo Vispārējo lietu padomes sanāksmi, kas veltīta kohēzijai, lai pievērstos šādam jautājumam:

Kādus instrumentus mēs varam izstrādāt, lai nodrošinātu kohēzijas politikas fondu maksimālu apguvi, ņemot vērā paredzamo 2014.–2020. gada perioda slēgšanu un aprakstītos notikumus?
